

AB 1*0705

MARKEN

8196

K. LANTBRUKSSTYRELSEN

20 APR 1935

Betänkande och Förslag
till

Torslunda-Skellnora torrlägningsföretag

i Fresta och Täby socknar
och Stockholms län

Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1934 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖRDELNING

Fastighet	Registreringsnummer	Mantal	Ägares namn	Sökande	Ej sökande	Värde före företage kr.
Fästa socken Skellnora	1 ¹	3 ³ / ₈	Thungh. Maj: t och Thonan An. E. Lethström		1	1687
Fälby socken Torslunda	1 ⁵	1/4	Arvid Eriksson	1		2471
"	1 ⁴	1/4	Teodor Gustafsson, an. J. Söderman	1		5289
			Summa			9448

vär
av

S F Ö R D E L N I N G S L Ä N G D

n	Sökande	Ej sökande	Värde		Värde		Förbättrings-		Deltager i kostnaden					
			före företaget		efter företaget		ringsvärde		med procent	för torrläggningen med		för förrättningen med		
			kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre	
onnan		1	1687	40	2090	-	402	60	6.99	364	18	217	14	
	1		2471	85	3465	-	993	15	17.24	878	20	66	95	
7. Söderman	1		5289	40	9654	-	4364	60	75.77	3947	62	294	22	
Summa			9448	65	15209	-	5760	35	100.00	5210	-	388	31	
All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad, som vinnes genom av dikeningen uppkommande jordförläring														
Forslunda den 26 april 1934														
Nils Persberg														
Stateri Lantbrukingenjör														
Gottfrid Wallin Joh. Aug. Erén														
Biträdande gods män														

All deltagningsskyldighet är grundad på
värdet av den bätnad, som vinnes genom
av dikningen uppkommande jordförlätlighet

Forslunda den 26 april 1934

Milt Persberg

Staten Lantbruksingenjör

Gottfrid Wallin

Joh. Ang. Erén

Biträdande gode män

U t l å t a n d e

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Skellnora i Fresta socken samt Torslunda i Täby socken och Stockholms län, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1934.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 4.0 km. väster om Täby kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 14,48 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrströms vattensystem samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:o 61 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens resolution av den 30 oktober 1933 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda för-

rättning och har på grund härav och i anslutning till förrättnings-
sökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställ-
da yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och
bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenla-
gen skall benämnas Torslunda-Skellnora torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande
har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller
av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hit-
hörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver
upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som inne-
har ett höjdläge lägre än 1,5 meter över nuvarande medelvattenytan
vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas med tillägg
för fall för längre från avlopp belägen mark. För områdets avdik-
ning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B samt från
punkt B tvenne sidotillopp å kartan markerade med B-C och B-D.

Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för huvudavloppet beräknats till 1.5 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximalavrinningen beräknats till 125 sekl. pr. km.² och medelavrinningen till 12,5 sekl. pr. km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0,163 m³/sek. och medelvattenmängden 0,016 m³/sek.

För huvudavloppet A-B föreskrives för öppen ledning en minsta bottenlutning av 0,5:1000, en bottenbredd av 0,3 meter samt en sidolutning av 1:1.25. För sträckan 2+40-4+40 föreskrives täckt ledning av 18" runda cementrör i lutning 2,5:1000. Vid in- och utloppet förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar. Ledningen förses med h. st. inspektionsbrunnar i läge, som såväl plan- som profilritningen utvisar. För inspektionsbrunnarne är särskild ritning upprättad. Den täckta ledningen skall täckas av 1.0 meter tjockt jordlager.

Sidoavloppet B-C omfattar endast öppen ledning med

en minsta bottenlutning av 0.5:1000, en bottenbredd av 0.30 meter och en sidolutning av 1:1.25. Sidoavloppet B-D omfattar såväl öppen som täckt ledning. För den öppna ledningen föreslås delvis horisontell botten med en bottenbredd av 0.30 meter, samt en sidolutning av 1:1.25. För sträckan 0+56-0+76, vilken omfattar bergsektion, föreskrives en bottenlutning av 1.5:1000, en bottenbredd av 0.60 meter samt en sidolutning av 1:0.1. För sträckan 0-0+56 samt för sträckan 0+74-1 föreskrives täckt ledning av 9" runda cementrör i lutning 1,5:1000.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökanenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningsspålar angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Vattenverk.

Något vattenverk beröres ej av företagets utförande.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda detsamma utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 juli 1934 och skall vara fullbordat senast innan den 1 november 1936. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordan på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen

må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1 st. bro för ägoväg. Densamma skall ombyggas på torrlägningsFöretagets be- kostnad på sätt särskild ritning utvisar.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och värtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast innan den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

Den nyuppförda bronns underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålägd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tälas, och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning

av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åläggas den jordägare å vars mark redtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall således ej betraktas som underhållskostnad.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Gemensamt förutsetts att jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansatts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansatts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde ef-

ter företagsets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0.
För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare av-
lopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från
avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dik-
ningen har reducering av blivande värde pr. hektar verkställts.
För beräkning av nuvarande värde har den regel
följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattnenytan
ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma ge-
nom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrlägg-
ningssynpunkt förstgräddig mark medan mark belägen ovan den i
momentet angående "uppmätning" omnämnda kurvan ansatts ur torr-
läggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej
genom företagsets utförande vinner någon förbättring, detta un-
der förutsättning att inga andra omständigheter än otillfreds-
ställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt
skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende
dels av det blivande värdet under förutsättning av full torr-
läggning och dels av dess höjd till den försummande vatten-
ytan i avloppen samt erhållits genom multiplikering av jordens
värde i fullt torrlägg skick medels ett procenttal, som uträknats

på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härighom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängden kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess ytinnehåll beräknade och införda.

Såtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 14,43 hektar.

Dess blivande värde utgör	15.209 kronor
" nuvarande " "	<u>9.448,65</u> "
Förbättringsvärde sålunda	5.760,35 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 5.760,35 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undenskaftande av dessa. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skador eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Västerbygdens vattendomstol inom de år räknat från utlåtandet av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i an-

ledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Samfälligheter har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkstälts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning vid arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas två fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsättligen är stgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 i vattenlagen.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall säljare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klavandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 i vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon

intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Torälunda den 26 april 1934

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

Gotthold Wallin

Joh. Aug. Evén

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Halvén

R. Andersson